

แบ่ง • ปั่น • ฝัน SHARE YOUR DREAMS

เรื่องราวที่สนทนภายใต้โครงการ SHARE YOUR DREAMS

แบ่ง • ปั่น • ฝัน

เรื่องราวทัศนคติภายใต้โครงการ
SHARE YOUR DREAMS / แบ่งปันฝัน

สมุดพก (POCKET BOOK) โครงการทำสื่อสารคดี พร้อมสร้างกระบวนการเรียนรู้
และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของเด็กนักเรียนและสมาชิกโรงเรียนวัดสระแก้ว

เรื่องและเนื้อหาในเล่ม
ทีมงาน กรอสสส. ณ โรงเรียนวัดสระแก้ว

บรรณาธิการ
ทีมงาน กรอสสส. ณ โรงเรียนวัดสระแก้ว

ปกและรูปเล่ม
ทวิต ไมตรี

ฝ่ายการตูน
จูน ธัญวรรณ
อภิญา ตรีประเสริฐสกุล

ฝ่ายภาพถ่าย
เมฆ สายะเสวี
วิธิ วิสุทธิ์อัมพร
รัฐ รุ่งเรืองตันติสุข

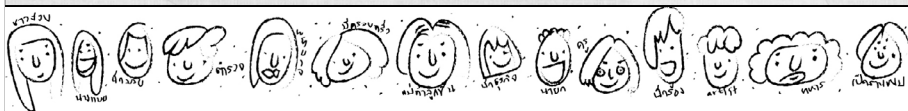
พิสูจน์อักษร
เมฆ สายะเสวี

ขอขอบคุณ ผู้สนับสนุนการพิมพ์เผยแพร่

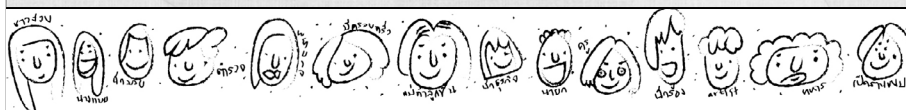
MAGNOLIA
QUALITY DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED
MEMBER OF DTGO

คำนำ

ตัวแทนมูลนิธิพุทธรักษา

สารบัญ

คำนำจากตัวแทนมูลนิธิพุทธรักษา

ทีมงาน CROSSs ณ รร.วัดสระแก้ว	05
<u>บทที่ 1 “แรกรพบ”</u>	10
<u>บทที่ 2 “ทุกคนมีความฝัน”</u>	16
<u>บทที่ 3 “เมื่อความฝันรวมตัวกัน”</u>	22
<u>บทที่ 4 “พื้นที่ทดลอง”</u>	34
<u>บทที่ 5 “พลังของเด็กในการทำสิ่งต่างๆ”</u>	38
<u>บทที่ 6 “มันส์เดย์”</u>	44
บทส่งท้าย “บรรยายด้วยภาพ”	64

คน เรา อาจ สร้าง

CROSSO

สิ่งสร้างสรรค์

การรวมตัว อย่างไม่เป็นทางการ และไม่จำกัดสถาบันของกลุ่มสหวิชาชีพ

เรากำลังทดลองพื้นที่ใหม่ ๆ ในการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ

ตามความสนใจร่วมกัน ณ โรงเรียนวัดสระแก้ว

เมฆ สายะเสวี
(เมฆ) ชอบเดินทาง
ชอบอ่านหนังสือ ชอบถ่ายภาพ
ชอบขบคิด ชอบร้องเพลง
ชอบคนจิตใจน่ารัก
ชอบร่วมงานกับคนก่อนตน
ชอบร่นเงาต้นไม้
ชอบการภาวนา
ชอบคนอ่าน “-”

ปัทมยวีร์ พงศ์สินไทย
(ป่าน) Project Coordinator :
Why Not Social Enterprise. Co., Ltd
สนใจศิลปะ ดนตรี งานเขียน และ การจัดการอย่างยั่งยืน
มีประสบการณ์การจัด Event, Concert และ Exhibition
เป็นพื้นฐาน ชอบงานใน Field นี้มากๆ ถ้ามีใครเรียกให้
ช่วยก็จะไป เขาไม่เรียกก็จะเสนอตัวไป ด้วยประโยชน์
เดียวกับที่ทำให้ได้มาทำกับครอสสส คือ
“มีอะไรให้ช่วยบอกได้เลยนะพี่”

ชื่อเมืองไทย ใจดี มีความสุข
อาจจะทุกข์ มีบ้าง ตามวิถี
งานสังคม พัฒนาไป ใจว่าดี
พยายามคิดดี ทำดี นี่สิเมือง
- วิธ วิสุทธ์อัมพร (เมืองไทย) -

ทวิต ไมตรี (แป๊ะ)
 สถาปนิกบริษัทแห่งหนึ่งกำลัง
 ตัดสินใจออกมาเป็นสถาปนิกอิสระ
 หองโหลการประดิษฐ์และการค้นพบ
 ชื่นชอบธรรมชาติ ความเนิบช้า
 และงานออกแบบราคาถูกที่ใช้งานได้ดี
 ปัจจุบันเลือกรับงานออกแบบทุกประเภท
 เพื่อหาประสบการณ์ แต่ชอบงานชุมชน
 และงานหลายๆเป็นพิเศษ

เนตรนารี กิจบำเพ็ญ
 (ลูกน้ำม) ฟรีแลนซ์พิธีกร วิทยากร
 กระบวนการเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อเยาวชน นักร้อง
 เรียกได้ว่าทำหน้าที่ไหนแค่บอก พร้อมลุยและจัดการ
 เรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆตลอด ชอบการทำงานกับเด็กๆ
 และกลุ่มคนที่รักในการทำงานเพื่อสังคมทุกแขนง
 เพราะเชื่อว่าเมื่อเรามีโอกาสควรคว้าเอาไว้
 จะใช้หรือไม่ชอบหรือไม่ก็จะได้รู้
 ดีกว่าไม่ลองแล้วเสียดายภายหลัง

(โอ)
 อาภากรณ์ อึ้งอัมพรวิไล
 ภายนอกอาจดู แต่จริงๆใจดีนะจะ....
 ชอบไปวัด ทำบุญ ชื่นชอบขนมเป็นชีวิตจิตใจ
 ว่างๆ ก็เลยอบขนมแจกชาวบ้าน
 (โดนบังคับกับ) +มีแผนจะทำขายในอนาคต
 อาชีพหลัก ขายวัสดุก่อสร้าง
 (+ให้ออกแบบก็ได้นะ)
 สนใจติดต่อได้ 55555

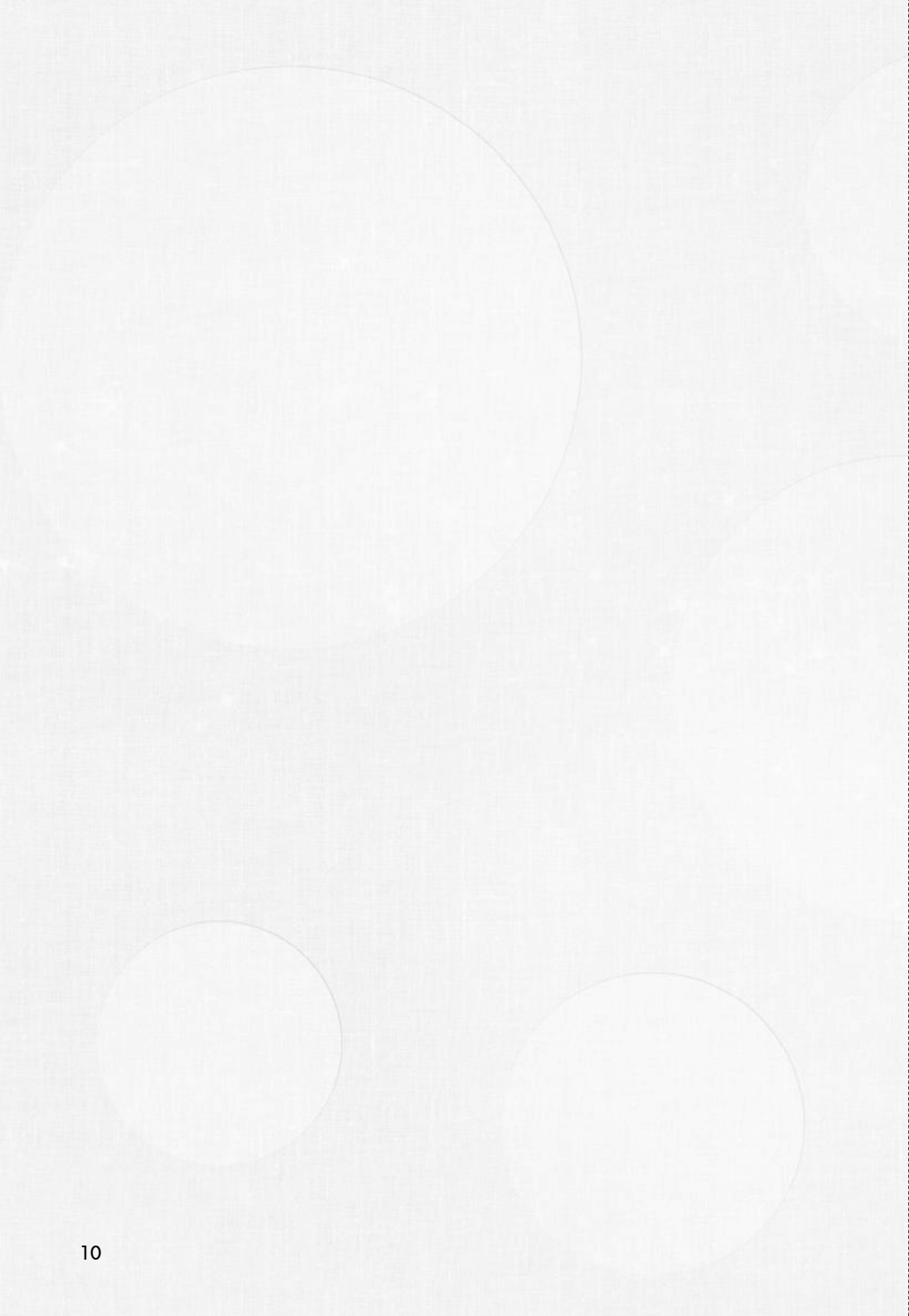
ศุภ โกศลสุต (บอลลูน)
เวลาว่างชอบเที่ยว เดินเล่น และอื่นๆ
มาร่วมงานด้วยเพราะ
สนใจอยากให้ได้ึกที่จากบ้านมาไกล
ได้รู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่บ้าน

รัฐ รุ่งเรืองตันติสุข (รัฐ)
ช่างภาพ พุดน้อย แต่จัดหนัก
มองหน้าแล้วอาจไม่รู้ ว่ากำลังคิดอะไร
แต่จ้องมองภาพของเขาแทนละกันนะ

จูน ธิญวธรณ (จูน)
ไม่ชอบเขียนคำอธิบายตัวเอง
พยายามเขียนแล้ว แต่รู้สึกไม่ชอบ
ที่ต้องเขียนว่าชอบไม่ชอบอะไร
และเป็นอะไรด้วย
สาวน้อยสายอาร์ทของทีม

“มันคือความบังเอิญ หากคนหลายคนที่ยากทำในสิ่งเดียวกัน มาพบกันโดยมิได้นัดหมาย
และมันคือโชค เมื่อคนเหล่านั้นมีที่นัดหมายเพื่อทำสิ่งหนึ่ง ๆ ที่ชอบนั้นด้วยกัน”
-กรออสส.

บทที่ 1 “แอรพบ”

เมฆ สายะเสวี

โรงเรียนวัดสระแก้ว (รุ่งโรจน์ธนกุลอุปถัมภ์) ไม่ได้ตั้งอยู่ที่จังหวัดสระแก้ว แต่ตั้งอยู่ที่จังหวัดอ่างทอง จังหวัดเล็ก ๆ ห่างจากกรุงเทพประมาณ 100 กิโลเมตร โรงเรียนแห่งนี้พิเศษกว่าโรงเรียนอื่น ๆ เนื่องจาก 70% ของนักเรียนที่นี่เป็นเด็ก ฐานะยากจน บ้างเป็นเด็กชาวเขาจากจังหวัดตาก เชียงใหม่ บ้างเป็นเด็กจากสถาน สงเคราะห์ จึงมีโรงครัวขนาดใหญ่และอาคารที่พักสำหรับเด็กที่พักอาศัยในวัด

โรงเรียนแห่งนี้เปิดเทอมปีแรกเมื่อ 76 ปีที่แล้ว (พ.ศ. 2485) ในปีนั้น หลวง พ่อดับ ขันติโก ท่านเริ่มอุปการะเด็ก 20 คน ด้วยวิธีคิดเปี่ยมเมตตาธรรมที่ว่า “เด็ก ทำพรา้และเด็กยากจนควรจะได้มาศึกษาเล่าเรียน”

ผ่านไป 76 ปีโรงเรียนเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง ทั้งลักษณะกายภาพ การ บริหารจัดการเรื่อยมาตามยุคสมัย มีตึกอาคารใหม่ ห้องสมุดใหม่ อุปกรณ์การ เรียนการสอน และแผ่นป้ายขอบพระคุณบริษัท ห้างร้าน และผู้มีอุปการคุณต่าง ๆ

ภายใต้การดูแลของท่านเจ้าอาวาสวัดสระแก้วปัจจุบัน โรงเรียนแห่งนี้มีผู้ อำนวยการ ฝ่ายปฐมวัย ฝ่ายประถมศึกษา และฝ่ายมัธยม กลุ่มคณะผู้บริหารที่มี วิสัยทัศน์ชัดเจน และเจตนารมณ์ที่ดีตามระบบกระทรวงศึกษาธิการ

คุณครูประจำทั้งสิ้น 54 คน ซึ่งคุณครูบางท่านเคยเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน บางท่านสละเวลาชีวิตดูแลเด็กที่นี่ไม่ต่ำกว่า 20 ปีด้วยใจตอบแทนที่ไม่สูงนัก บาง ท่านพักอาศัยในที่พักของโรงเรียนเพื่อควบคุมดูแลเด็กในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ มีเด็กนักเรียน 1,240 คนตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งรวมถึงเด็ก ที่อยู่บ้านในชุมชนใกล้เคียงโรงเรียนด้วย

พวกเรารู้จักโรงเรียนนี้... ไม่ครับ พวกเราเพิ่งได้ยื่นชื่อโรงเรียนนี้ครั้งแรก จากมูลนิธิพุทธรักชาติที่ยื่นโอกาสให้ภายใต้ระยะเวลา 4 เดือน

“เด็กดอยไม่ค่อยกล้าแสดงออก” นี่คือเสียงแรก ๆ ที่พวกเราได้ยิน

“แล้วเด็กที่นี่ กล้าเล่าความฝันของตนเองให้คนอื่นฟังหรือไม่” นี่คือการถาม
แรกของพวกเรา

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 รถของมูลนิธิพุทธรักษาพาผมกับเพื่อน
(รัฐ: ช่างภาพอิสระ) ไปเยี่ยมชมโรงเรียนวัดสระแก้วครั้งแรกครับ

คณะท่านผู้บริหาร ผู้จัดการโรงเรียน และตัวแทนเด็กนักเรียนพาไปในมูลนิธิ
เดินดูสวนทดลองเกษตร เรือนเพาะเห็ด ภาพบอร์ดป้ายธงชาติต่าง ๆ ในอาเซียนที่
ติดตลอดสองข้างทางเดินระหว่างตึกเรียน สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ ที่เด็กนักเรียนจะต้อง
มีความพร้อมสำหรับยุคสมัย AEC ได้อย่างแท้จริง

ลานดินสำหรับปลูกเกษตรหลังอาคารเรียนเวลานั้นร้อนมาก โชคดีที่ยัง
พอมีต้นจามจุรีใหญ่ 1 ต้นให้พวกเราได้อาศัยร่มเงา (ภาพประกอบต้นจามจุรี) ผม
มีความหวังเล็ก ๆ ในใจว่าสักวัน ในอนาคตลานดินตรงนี้ จะมีต้นไม้ใหญ่เติบโตขึ้น
จำนวนและเป็นหนึ่งในที่ร่มรื่นที่สุด

ที่ที่เย็นสบาย ณ เวลานั้นกลับเป็นห้องสมุดใหม่ที่เพิ่งสร้างเสร็จ ความเย็น
จากเครื่องปรับอากาศมาพร้อม ๆ กับการกำกับเวลาเปิดปิดห้องสมุด และค่าไฟฟ้า
ผมคิดในใจ

สิ่งหนึ่งที่ผมกับรัฐสังเกตในมุมมองของสถาปนิก เรามีความคิดเห็นร่วมกัน
คือ ในมิติด้านกายภาพของโรงเรียนแห่งนี้มีพร้อม และน่าจะพร้อมกว่าโรงเรียนมีชื่อ
หลายแห่งในกรุงเทพฯ ทั้งห้องสมุดเฉพาะซึ่งประจำอยู่ทุกอาคารเรียน มีห้องทดลอง
คอมพิวเตอร์ ห้องอัด ถ่ายทำ และตัดต่อวิดีโอทัศน สนามฟุตบอลขนาดใหญ่ พื้นที่
สำหรับทำเกษตร ที่ฝึกคุณครู แต่สิ่งที่โรงเรียนนี้สามารถพัฒนาไปได้อีกน่าจะเป็น
ความต้องการเพิ่มเพียงพื้นที่ส่วนกลาง ทั้งส่วนตัว ทั้งสาธารณะ ที่นักเรียนสามารถ
เข้าไปใช้ได้ โดยไม่ติดกรอบเวลาเปิดปิด ผมทบทวนความคิดเหล่านั้นไว้ใจ

นอกเหนือจากเรื่องกายภาพ ผมประทับใจความอบอุ่นของน้องนักเรียน เวลาที่มีการพูดคุย น้องจะประนมมือไหว้บนอกเสมอ ทำให้ย้อนนึกถึงวัฒนธรรมไทยสมัยก่อนที่ผู้ใหญ่จะสอนว่าเวลาพูดคุยกับผู้ใหญ่ที่ไม่รู้จักให้ประนมมือแสดงความเคารพระหว่างพูดคุยด้วย

น้องบางคนพูดภาษาจีนได้ชัดมาก บางคนพยายามสื่อสารกับผมด้วยภาษาอังกฤษ ผมสังเกตเห็นแรงขับเคลื่อนบางอย่างในตัวเด็กนักเรียนโรงเรียนนี้ ความเขินอายตามธรรมชาติของเด็กชาวเขา และความกระหายกระหายที่อยากให้สภาพชีวิตของตนและครอบครัวดีขึ้น

ทีมงานเฉพาะกิจ CROSSs จึงเริ่มกำหนดจุดหมายแรก นั่นคือตั้งคำถามสำคัญถึง ๆ ขึ้นมาว่า “เด็กที่นี่ มีความกล้าที่จะเล่าความฝันของตนเองให้คนอื่นฟังหรือไม่”

นี่คือโครงการสื่อสารคดี Share your Dreams ที่จะตั้งคำถามถึงความฝันของผู้คนในชุมชนโรงเรียนวัดสระแก้ว

บทที่ 2 “ทุกคนมีความฝัน”

จูน อธิษฐาน

“ผมมองเห็นแวนดาวสดใสของพวกเขา
แวนดาวที่อยากออกไปเดินเล่นที่ไหนสักแห่งนอกหน้าต่างนั้น”

ครู Clement Mathieu คิด ขณะที่ยอมไปที่เด็กนักเรียนของเขา กำลังนั่ง
เหม่อลอยมองท้องฟ้าข้างนอก ก่อนจะตัดสินใจชวนเด็กทั้งโรงเรียนโดดเรียนไปออก
ไปเดินเล่นในป่าข้าง ๆ

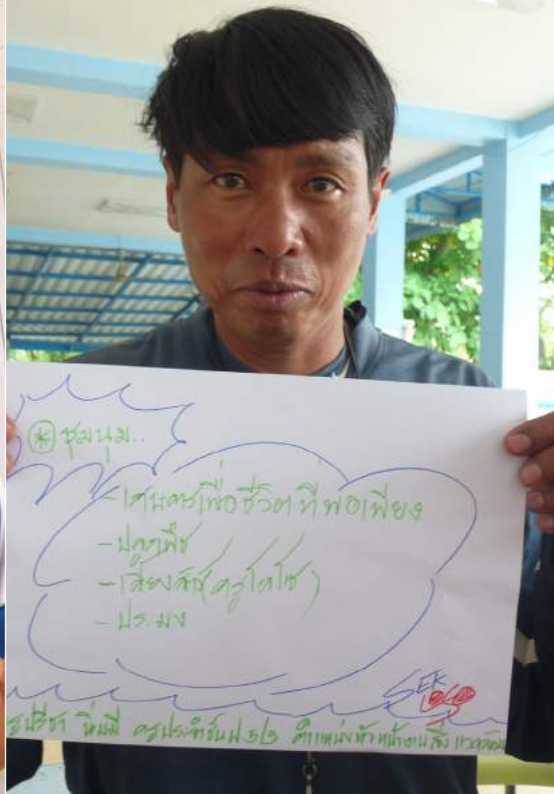
ฉันไม่เคยคิดว่าจะได้พบแวนดาวแบบในหนังเรื่อง Les Choristes นั่นที่ไหน
จนกระทั่งมาที่นี่ แวนดาวที่มีน้ำใจ ๆ เป็นประกายอยู่ในนั้น

แผนในการลงพื้นที่ครั้งนี้ของ CROSSs มีจุดประสงค์ง่าย ๆ เราตั้งมันไว้
หลวม ๆ พี่เมบอกว่า “เราน่าจะลองลงพื้นที่ไปทำความรู้จักทุกคน และสถานที่จริงๆ
แบบไม่ใส่ความคิดของตัวเองเข้าไป เราควรรู้จักน้อง ๆ แบบที่เขาเป็นจริง ๆ”

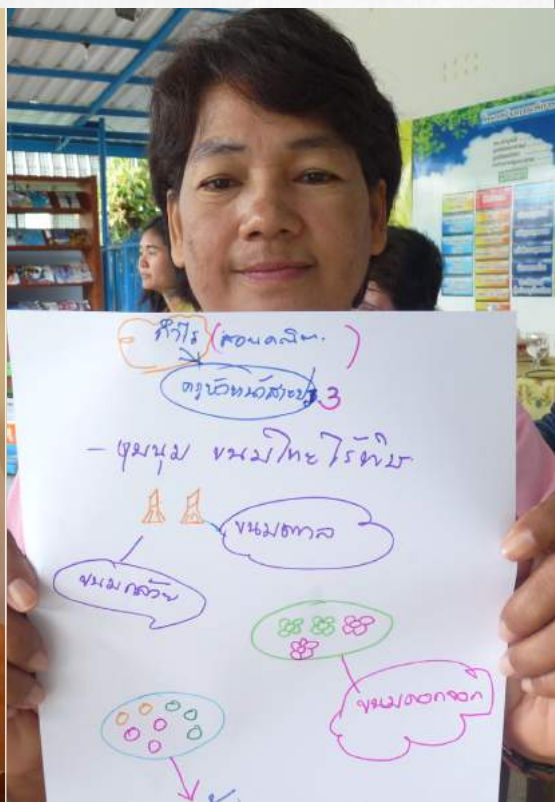
เราเริ่มทำทุกอย่างแบบที่น้อง ๆ ทำ เดินไปกินข้าว ต่อแถวกินข้าว ขอไปนอนกับน้อง เรียกได้ว่าน้องไปไหนเราขอเฝ้าไปด้วย นอกจากไปเฝ้าน้องแล้ว เรายังลามไปเฝ้าอาจารย์ด้วย เราเข้าไปคุยกับอาจารย์ทุกท่านเท่าที่จะเป็นไปได้ หลังจากเฝ้าเข้าไปในชีวิตประจำวันของน้องๆ แล้ว เพื่อจะได้เฝ้าถึงขั้นสุด เราเข้าไปขอชั่วโมงอาจารย์เพื่อให้ได้ใกล้ชิดน้องขึ้นด้วยการชวนน้องเล่น แนนอน ในชั่วโมงเรียน ใช้นั้นแปลว่าน้องไม่ต้องเรียน หลังจากน้องค่อนข้างเฮฮาปาร์ตี้เมื่อพวกเราเข้าไปแล้ว น้องก็เริ่มคิดว่าเราเป็นพวก เราเดินแผนต่อด้วยการชวนน้องเล่นเกมวาดรูประบายสี และแอบถามข้อมูลเชิงลึกในตัวน้องแบบที่น้องไม่รู้ตัว ตามหัวข้อที่เราเตรียมไว้

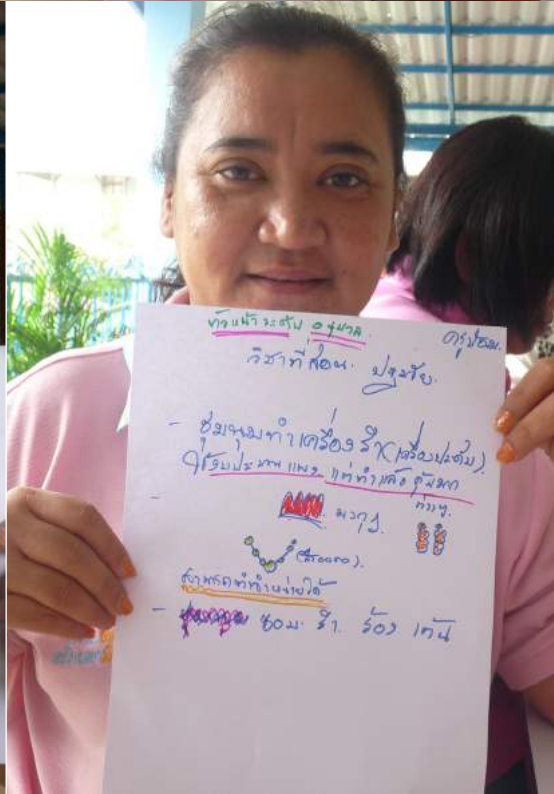

- หัวข้อแรก “เห็นคำว่า ‘เรียนหนังสือ’ แล้วนึกถึงอะไรบ้าง (บอกมาได้ทั้งด้านบวกและลบ นินทาใครก็ได้ เราสัญญาจะไม่บอกใคร)”
- หัวข้อที่ 2 “ชอบไปที่ไหนในโรงเรียนมากที่สุด และไปกับใคร”
- หัวข้อที่ 3 “คิดว่าตัวเองตอนอายุ 30 ทำอะไรอยู่ และอยากให้โรงเรียนสอนวิชาอะไรเพื่อให้ไปถึงภาพที่คิดไว้”

คำตอบของแต่ละหัวข้อสร้างความสนุกสนานให้ CROSSs ตอนเอามาแปลผลมาก
น้องชั้นเล็กๆ ที่ยังเขียนไม่ค่อยเก่ง เขียนตอบเราเป็นอักษรแบบที่ชอบเขียนกันใน
ลายแทง ส่วนคำตอบเรื่องเรียนหนังสือ มีตั้งแต่อุปกรณ์การเรียนสารพัดในห้อง
วิชาที่ชอบ การบ้านไม่เสร็จ คุณครูใจดี คุณครูดุ เมื่อ อยากออกไปเที่ยว จนถึง
คิดถึงบ้าน ส่วนคำตอบเรื่องชอบไปที่ไหนในโรงเรียนมากที่สุด น้องส่วนใหญ่ชอบไป
ใต้ต้นไม้ใหญ่ และแปลงผักสวนครัวกับเพื่อน มีบ้างที่ไปคนเดียว

บทที่ 3 “เมื่อความฝันรวมตัวกัน”

อากาศร้อน อึ้งอัมพรวิไล

การรวมตัวของความฝัน จากทั้งคุณครูและเด็กๆ ในโรงเรียน

1. ความฝัน = จุดมุ่งหมาย

พูดถึงเรื่องความฝัน ความฝันเป็นสิ่งที่ทำให้คนเรามีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความหวัง ทำให้เรารู้ว่าตัวเองจะเดินทางไปทางไหนดี ความฝันคือจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในวันข้างหน้า รอความพยายามที่จะเป็นตัวผลักดันให้ถึงจุดหมายโดยไม่ย่อท้อ เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ฝันของแต่ละคนจะเหมือนหรือแตกต่างกันก็ได้ขึ้นอยู่กับความชื่นชอบ ความต้องการของแต่ละคน ฝันของบางคนอาจเล็กน้อย แต่สำหรับบางคนอาจยิ่งใหญ่ ฝันแค่เพื่อตนเอง หรืออาจฝันทำสิ่งใด ๆ เพื่อคนอื่น

2. ความฝัน = สิ่งเหมือน สอดคล้อง คล้ายคลึง แตกต่าง แบ่งปัน ให้แรงบันดาลใจ สนับสนุนกัน

หลังจากการลงพื้นที่ในครั้งแรก เราได้สังเกตว่า ทั้งเด็ก ๆ และคุณครูในโรงเรียนนี้ ต่างคนต่างมีความฝันของตนเอง และต่างก็มีความกล้าที่จะเล่าความฝันให้คนอื่นฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่าความฝันความต้องการ และความชอบ ผ่านการพูด การเล่าเรื่อง การเขียน การวาดรูปสิ่งที่ตนเองชอบ อยากทำ สถานที่สุดโปรดของแต่ละคน ซึ่งความฝันเหล่านั้นอาจมีทั้งความฝันที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน ความฝันที่เกื้อกูลอาศัยกันได้

3. อะไรที่จะทำให้ความฝันที่เหมือน ๆ กัน มารวมตัวกัน ?

ถ้าความฝันเป็นเหมือนก้อนเมฆ นุ่ม ๆ เป็นปุยนุ่ม ลอยอยู่บนท้องฟ้า ทำอย่างไรดีให้เมฆก้อนเล็ก ๆ เหล่านั้น ลอยมารวมตัวกันเป็นเมฆก้อนใหญ่ที่กลืนตัวกัน ตกลงมากลายเป็นสายฝน กลายเป็นแหล่งน้ำน้อยใหญ่ ทำให้ต้นไม้เจริญเติบโต เช่นเดียวกับการบ่มเพาะให้ความฝันที่มีอยู่นั้น งอกงามเจริญเติบโตเป็นจริงขึ้น

พวกเราในกลุ่ม CROSSs ลองคิดว่า จะเป็นไปได้ไหมถ้าเราจะลองเอาความฝันเหล่านั้นมาผนวกรวมตัวกัน ผ่านรูปแบบของกลุ่มกิจกรรมแบบกลุ่มชมรม หรือกลุ่มเด็กที่ชอบอะไร ๆ เหมือน ๆ กัน เพื่อให้ความฝันของเด็ก ๆ ที่อาจเป็นเพียงความฝันเล็ก ๆ ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนฝันที่ใหญ่ขึ้น ใหญ่ขึ้น และแข็งแรงขึ้น

4. ลองมองความฝันของคนอื่นดูบ้าง อาจจะให้แรงบันดาลใจอะไรบางอย่าง

ถ้ามีความฝันแล้วพบคนที่ฝันคล้าย ๆ กับเราแล้ว อยากเริ่มต้นสานสรรค์ สร้างฝันร่วมกันสักอย่าง แต่ยังไม่รู้จะลงมือทำยังไง เริ่มต้นยังไงดี ทำไมไม่ลองมองรอบ ๆ ตัวละ ดูสิว่ามีใครเขาทำอะไรกันอยู่บ้าง แล้วเขากำลังทำอะไร มองที่ว่างๆ ไม่ใช่การมองเพื่อถือปี่ แต่เป็นการมองดูแล้วลองคิดว่า อะไรเหมาะไม่เหมาะกับเรา กับกลุ่มความฝันของเรา กับโรงเรียน กับสิ่งแวดล้อมของเราบ้าง แนวความคิดดี ๆ เจ๋ง ๆ ลองหยิบเอามาใช้ อะไรที่ดูไกลเกินเอื้อมเกินไป ก็กดไว้ไว้ในใจก่อน ลองลงมือทำด้วยอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ พร้อมความสุข และความสนุกด้วยกันดูก่อน แล้วอาจจะลองแบ่งปันความสนุกสนานจากความฝันนั้นให้กลุ่มอื่น ๆ ดูบ้างเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์กัน

กลุ่ม CROSSs จึงได้ลองหยิบยกเอาตัวอย่างของความฝันของเด็ก ๆ ในโรงเรียนอื่น ๆ ทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ มาเป็นตัวอย่างให้น้อง ๆ และคุณครูโรงเรียนวัดสระแก้วได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น ชมรมดอกหญ้าอาสาของโรงเรียนพณิชยการเซียงราย ชมรมยุวชนแนะแนวจาก สพฐ. ชมรม'นักบินอวกาศ' ผู้หญิงก็เป็นได้' ของด.ญ.เบก้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ชมรม'ละครเด็ก2ภาษา' จากโรงเรียนสตรีเอกแสนตา ประเทศจอร์แดน ฯลฯ

5. แล้วความฝันของเด็ก ๆ ละ ?

หลังจากลองมองดูความฝันของคนอื่น ๆ แล้ว ก็ต้องลองหันกลับมามองตัวเอง อะไรบ้างหนอที่เรามีในมือที่จะทำให้ความฝันเรารวมตัวกันได้จริง ๆ มีอะไรที่จะช่วยเราได้บ้าง

ชาว CROSSs จึงได้ริเริ่มแนวคิดในการทำกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล ตรวจสอบความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่มีในโรงเรียนอยู่แล้ว และกิจกรรมชมรมที่เด็ก ๆ และคุณครูอยากให้มีในโรงเรียนขึ้น ผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้

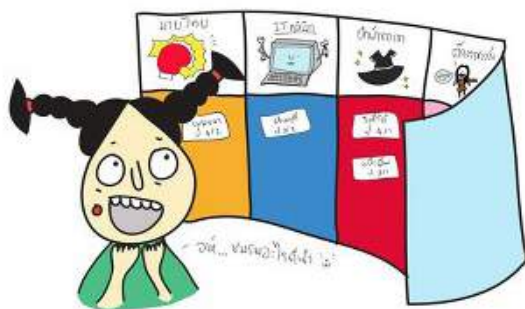
A ความคิดเห็นเกี่ยวกับชมรมในโรงเรียน

เราเริ่มต้นทำกิจกรรมโดยการโยนโจทย์ในหัวข้อ “ชมรมในโรงเรียน”

ตัวอย่างกิจกรรมชมรมซึ่งเคยมีในอดีตและยังมีในปัจจุบัน เช่น ชมรมดนตรีไทย ชมรมนาฏศิลป์ไทยชมรมจิตอาสา ชมรมรักการอ่าน

วิธีเล่น

** อย่าแข่งกัน แบ่งเพื่อน ๆ เล่นด้วยนะ :)

2. แต่ถ้ามีชมรมไหนที่ไม่เคยมีมาก่อนเลย แต่เราอยากให้มีมาก ฝันอยากให้มีชมรมนี้ ในโรงเรียนมาตั้งนานแล้ว ตอนนี้ได้โอกาสแล้วจ๊ะ :) เขียนชมรมใหม่เอี่ยมที่เราคิดมาเองในช่องว่างสีดำได้เลย!

3. จากนั้นเดินไปหอบัสติกเกอร์สีขาวตามจำนวนชมรมที่อยากเข้า ถ้าอยากเข้า 3 ชมรม ก็หอบมา 3 ใบ แล้วเขียน ชื่อ-นามสกุล และชั้น ลงไปทุกใบเลยนะ!

4. แปะสติกเกอร์สีขาวที่เขียนชื่อแล้ว ลงไปในชมรมที่อยากเข้าเลย ลองดูสิว่ามีเพื่อนคนไหนอยากอยู่ ชมรมเดียวกับเราบ้างนะ :D

5. ดึงสติกเกอร์สี ที่แปะอยู่ด้านล่างชมรม ที่เราชอบออกมา

6. ลองจินตนาการดูว่า เราอยากให้ชมรมที่เราชอบอยู่ที่ไหนบ้าง คิดออกแล้ว แปะสติกเกอร์สีลงไปในบริเวณโรงเรียนที่เราอยาก ให้ชมรมนั้นอยู่ได้เลย!

ตัวอย่างกิจกรรมชมรมที่เคยมีในอดีต แต่ไม่มีในปัจจุบันแล้ว เช่น ชมรม ตัดผมชมรมวาดภาพไทย ชมรมดนตรีสากล ชมรมกระบี่กระบอง (เคยได้ไปแสดงในงานวัฒนธรรมที่จังหวัดอยุธยา ได้รับค่าจ้าง เป็นรายได้พิเศษแก่เด็ก) ชมรมใบก้ามปู วิเศษ (ทำป๊อปปี้จากใบก้ามปู)

B กิจกรรม World Cafe'

หลังจากที่เราลองถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชมรมในโรงเรียนกับเด็ก ๆ และคุณครู มีเสียงตอบรับที่ดี เด็ก ๆ อยากมีกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง อยากลอง หลอมรวมความฝันของตนเข้ากับเพื่อน ๆ อยากลองจับกลุ่มทำกิจกรรมทำในสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจนอกเหนือจากวิชาการ ส่วนคุณครูก็มีแนวคิดที่สนับสนุนความต้องการของเด็ก ซึ่งคุณครูเองก็มีความฝันและความชอบของตนเช่นกัน ที่พร้อมจะถ่ายทอด สอน แนะนำให้กับเด็ก ๆ ที่สนใจ

เราจึงลองมาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมเวิร์ล คาเฟ่ (World Cafe') โดยแบ่ง เป็น 4 กลุ่ม โยนคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่มีในโรงเรียน ความรู้สึก มุมมองที่คุณครูและเด็กมองเกี่ยวกับชมรม ซึ่งทั้งเด็กและคุณครูมองสามารถถกเถียง มองเห็นและสรุปออกมาเป็นปัญหาย่อยๆ ที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ชมรมในโรงเรียนยังไม่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด 5 ข้อดังนี้

- ปัญหาทางด้านเงินทุนและผู้สนับสนุน

เงินทุนและผู้สนับสนุนจากทางคณะผู้บริหารงานโรงเรียน เป็นหนึ่งในปัญหาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการกำหนดให้แต่ละกิจกรรมชมรมมีความยั่งยืน สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้หรือไม่ บางกิจกรรมที่เด็ก ๆ เกิดความสนใจและความต้องการอาจไม่ได้ได้รับการสนับสนุนมากเพียงพอ

- ปัญหาด้านวัสดุและอุปกรณ์

เป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากปัญหาเรื่องเงินทุนและผู้สนับสนุน เมื่อไม่ได้รับเงินทุนสนับสนุน ทำให้ไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อทั้งจำนวนเด็กที่ต้องการทำกิจกรรมที่วางแผนจะทำในชมรมได้ แม้ว่าบางกิจกรรมที่เด็ก ๆ สามารถเริ่มทำกันเองได้ เช่น กิจกรรมดนตรีสากลที่มีเครื่องดนตรีที่ดัดแปลงซึ่งเป็นของส่วนตัว ก็ยังคงไม่เพียงพอที่จะใช้สอนเพื่อนๆ และน้องๆ รุ่นต่อไปให้สามารถเล่นได้ เช่นเดียวกับ กิจกรรมทำอาหาร แม้มีห้องกิจกรรมแต่วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก

- ปัญหาทางด้านวิทยากร ครู และบุคลากรผู้อบรม ผู้เชี่ยวชาญ

เกิดจากความไม่ต่อเนื่องและขาดบุคลากรครูที่เชี่ยวชาญในการสอน กิจกรรมเฉพาะด้าน ไม่สามารถหาครูหรือบุคลากรอื่น ๆ มาทดแทนได้ ทำให้กิจกรรม ชมนั้น ๆ ต้องล้มเลิกไปจากการไม่มีผู้ดูแลรับผิดชอบ เช่น กิจกรรมชมรมดนตรีสากล กิจกรรมชมรมตัดผมที่ขาดผู้สอนผู้ดูแล และขาดการจัดจ้างครูทดแทน แต่ก็มี บางกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้จากความชื่นชอบของเด็ก ที่เน้นการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ เช่น กิจกรรมเต้น (สามารถเปิดดูท่าเต้นใน www.youtube.com และเดินตาม กรณีนี เกิดขึ้นในลักษณะเฉพาะกลุ่มของเด็กมัธยมปลาย ที่มีอุปกรณ์วิทยุ โน้ตบุ๊คและลำโพง ส่วนตัว)

- ปัญหาด้านสถานที่ พื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม

ทรัพยากรทางด้านพื้นที่ในโรงเรียนบางแห่งควรจะมีการส่งเสริมให้เกิด กิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเป็นการใช้งานพื้นที่อย่างเต็มประสิทธิภาพทั้ง ที่มีการพัฒนาทางด้านอาคารสถานที่อย่างมากภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมดนตรีสากล ห้องถูกปล่อยทิ้งร้างไม่ได้รับการปรับปรุง แม้มีสถานที่ แต่ขาดบุคลากรผู้สอน ผู้ดูแล และกิจกรรมเต้น ที่ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสม

- ปัญหาด้านการคัดสรรผู้เข้าร่วมทำกิจกรรม

บางกิจกรรมชมรมเกิดปัญหานี้แข่งกันเกณฑ์จำนวนเด็กเข้าชมรม บาง กิจกรรมชมรมมีเกณฑ์คัดสรรเฉพาะเด็กที่มีความสามารถเท่านั้น จึงเป็นเหมือนตัด โอกาสกลุ่มเด็กที่อยากเข้าร่วมกิจกรรมเพราะใจรัก และมีความชื่นชอบในตัวกิจกรรม เป็นทุนเดิมมากกว่า

C กิจกรรมแปะบอร์ดชมรม

จากข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมที่เคยมีในอดีตของโรงเรียน กิจกรรมที่ โรงเรียนได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมูลนิธิพุทธธรรมาภิบาล กิจกรรมตามความต้องการของ เด็ก ๆ ในโรงเรียน และกิจกรรมที่ทางกลุ่ม CROSSs คิดตรงกันว่ามีคามพร้อมที่จะ เกิดขึ้นได้จากบริบทด้านพื้นที่ เราแบ่งกิจกรรมทั้งหมดเป็น 9 ประเภทกิจกรรม ได้แก่

- ด้านส่งเสริมอาชีพ เช่น ชมรมตัดผม ออกแบบเย็บเสื้อผ้า ปักผ้าชาวเขา ทำอาหาร ชมรมเบเกอรี่ ชมรมไทย นวดแผนไทย
- ด้านวิทยาศาสตร์ เช่น ชมรมวิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์
- ด้านศิลปะ การแสดง และดนตรี
- ด้านสื่อประชาสัมพันธ์
- ด้านกีฬา
- ด้านการเกษตร
- ด้านการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม
- ด้านส่งเสริมความรู้วิชาการ
- ด้านสร้างสรรค์อื่น ๆ

เราให้เด็ก ๆ เลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจตามความชื่นชอบ โดยการเลือกหยิบสติ๊กเกอร์สีขวามาเขียนชื่อและห้องเรียนของตนเองแล้วแปะลงในช่องของกิจกรรมที่ตนเองสนใจได้ 3 กิจกรรม เราคาดหวังว่าจะได้เห็นกลุ่มก้อนของเด็กที่มีความใฝ่ฝันและความชื่นชอบในแบบเดียวกันว่ามีมากน้อยเพียงใด

D กิจกรรมแผนที่โรงเรียน

เราอยากรู้จักสถานที่จริง ที่เด็ก ๆ อยากทำกิจกรรมนั้น ๆ ว่าจะอยู่ที่ใดบ้าง เราให้เด็ก ๆ นำสติ๊กเกอร์สีที่ตนเองชื่นชอบไปแปะลงในแผนที่ที่เราจำลองขึ้นครอบคลุมโรงเรียนวัดสระแก้วทั่วทั้งบริเวณ พื้นที่วัดสระแก้ว โรงอาหาร จนถึงหอพักหญิงและหอพักชาย

ผลปรากฏว่า พื้นที่หอพักชายและหอพักหญิงเป็นสถานที่ที่เด็กต้องการให้มีกิจกรรมสนุก ๆ ที่ตัวเองต้องการเกิดขึ้นมากที่สุด

กลุ่ม CROSSs คิดตรงกันว่า ที่เป็นเช่นนี้น่าจะมาจากความรู้สึกผูกพันกับสถานที่หอพัก ที่เปรียบเสมือนบ้านที่พักอาศัย มีความสัมพันธ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งกับเพื่อนร่วมบ้าน น้อง ๆ พี่ ๆ และครูดูแลหอพัก อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่เข้าออกเวลาใดก็ได้ (ประตูปิดประมาณ 2 กลุ่ม) เกิดความรู้สึกเป็นอิสระมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ

6. ความฝันสุดท้าย ความฝันของ CROSSs กับโรงเรียนวัดสระแก้ว

อยากให้เด็ก ๆ ได้มีพื้นที่และกิจกรรมที่แสดงออกถึงความฝัน ความชอบ ความสนใจ ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง โดยที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ใจดี ในโรงเรียน ทั้งผู้บริหารและคุณครู

อยากให้เด็ก ๆ ได้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต นอกเหนือจากด้านวิชาการ ได้เรียนรู้ เริ่มต้น มีความเป็นผู้นำ เกิดความอดทน ความพยายาม และที่สำคัญอยากให้เด็ก ๆ สนุกสนานกับสิ่งที่ตนเองรัก เพราะมันคือพื้นฐานของการทำความฝันใด ๆ ก็ตามให้เป็นจริงได้

บทที่ 4 “พื้นที่ทดลอง”

ทวิต ไบตรี

“มันคือความบังเอิญ หากคนที่ชอบในสิ่งหนึ่ง ๆ สิ่งเดียวกัน ได้พบกันโดยมิได้นัดหมาย และมันคือโชค หากคนเหล่านั้น ได้มีที่นัดหมาย เพื่อทำสิ่งหนึ่ง ๆ ที่ชอบนั้น ด้วยกัน”

ครั้งผมยังเยาว์ สมัยเป็นเด็กระดับชั้นประถม-มัธยม ผมมักเป็นเด็กชอบลองสนใจใคร่รู้ ลองนั่นลองนี่อยู่เสมอ หลายสิ่งที่ผมได้ลอง ก่อนหน้านั้นมันอาจเคยเป็นสิ่งที่ผมชอบ และต่อมาเป็นสิ่งที่ผมได้ใช้มันในการดำรงชีพ เลี้ยงชีพ และอยู่กับผมในชีวิตประจำวันทุกวันนี้

คำถามสำหรับผมคือ มันจำเป็น ใช่หรือไม่ ที่จะมีความรู้หนึ่ง เพื่อให้ผมได้ลองสิ่งที่ผมชอบ สิ่งที่ผมฝัน หรือสิ่งที่ผมอยากทำหรือไม่อยากทำมันในอนาคตสำหรับเด็กที่มีเรื่องอยากทดลองเยอะอย่างผม

คำตอบคือ ใช่ ผมต้องการพื้นที่นั้น และในช่วงที่เวลาเกือบทั้งหมดของผมมีชีวิตดำรงอยู่ในโรงเรียนสำหรับผม พื้นที่นั้น มันคือช่วงกิจกรรมหลังเลิกเรียน ชมรม และชุมนุมนั่นเอง

ผู้บริหารโรงเรียน ในหลายโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับช่วงเวลาทางวิชาการ โรงเรียนวัดสระแก้วก็เช่นกัน ดังนั้นจึงมักได้เห็นเด็ก ๆ เดินทางไปเรียนเสริมคณิตศาสตร์ หรือภาษาในช่วงเวลาเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดี หากมองในมุมที่เป็นการศึกษาสร้างทักษะแก่เด็กบางคนที่ผลการเรียนไม่สู้ดีนัก แต่หากมองอีกมุมหนึ่ง เวลาในการให้เขาได้เรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตนอกตำราเรียน ซึ่งเป็นชีวิตจริงที่เด็กต้องเผชิญเมื่อเขาเติบโตขึ้นจะลดลงไปด้วย แลกกับผลการเรียนที่อาจดีขึ้น ซึ่งผลการเรียนนั้นหลายคนอาจได้ใช้เพื่อก้าวไปสู่สิ่งที่เขาอยากเป็น แต่อีกหลายคนก็อาจไม่ต้องการมัน

แต่ตอนนี้ผมยังไม่แน่ใจนักว่า เขาคำนวณกันออกมาอย่างไรว่าจะต้องมีวิชาภาษาไทย 3 คาบต่อสัปดาห์ เคมีฟิสิกส์ 4 หน่วยกิต หรือวิชาชุมนุมที่มักเป็นเวลาช่วงบ่ายทุกวันศุกร์สุดสัปดาห์ แต่หากให้ผมคำนวณเวลา ที่ผมได้ใช้ไปในพื้นที่ ที่ผมได้ลองเป็นตัวของตัวเองอย่างถึงที่สุด ออกมาในรูปของสมการคณิตศาสตร์พื้นฐาน ช่วงที่ผมได้ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่ ‘ปล่อยของ’ นี้ คงเท่ากับ ช่วงทุกเย็นหลังเลิกเรียน บวกด้วยคาบกิจกรรมชมรม 2-3 ชั่วโมงทุกวันศุกร์ ซึ่งหากนำไปหารด้วยเวลาทั้งหมดที่ผมใช้ในโรงเรียน สัดส่วนที่ออกมาคงเป็นประมาณ 1 ใน 5 ถึง 1 ใน 6 เท่านั้นเอง มากหรือน้อยไปไหม ?

ผมคงตอบได้ไม่ถูกใจนัก แต่ผมสามารถตอบได้ว่า มันเป็นเวลา ที่ผมได้ฝึกการตัดสินใจ ว่าผมจะเลือกลองทำอะไรก่อนในช่วงเวลานั้น

ผมอาจเลือกลองในสิ่งที่อาจไม่ถูกต้องนักในบางครั้ง แต่ตัวชาภิกรรรม ชมรม ชุมนุม ก็ไม่เคยมีการัดเกรดระหว่างที่อยู่ผมในวัยเรียน ซึ่งประสพการณืเชิงประจักษ์ที่ได้ในเวลา 1 ใน 6 ของเวลาเรียนนั้น อยู่ในความทรงจำ และพร้อมให้ผมนำไปต่อยอด หรือไม่จำเป็นต้องลองมันอีกในชีวิตจริง ซึ่งไม่มีการัดเกรดเช่นกัน แต่มีการัดสินโดยสังคม และไม่ว่าช่วงเวลานั้นผมจะทำมันพลาด หรือท้ายที่สุดผมเกิดไม่ชอบหรือไม่ในสิ่งที่ผมกำลังลองทำ ผมก็แค่ไปเปลี่ยนไปลองทำ ในสิ่งอื่นที่ผมอยากลองในเทอมต่อไป

กลับมาในวัยนี้ ที่ผมไม่ใช่เด็กอีกต่อไป และได้รับโอกาสจัดกิจกรรมบางอย่างร่วมกับเด็ก ผมเชื่อมั่นในทุกกิจกรรมที่ทำไปว่า หากเด็ก ๆ มีสิ่งที่อยากลองทำ เขารู้ว่ามีกลุ่มเพื่อนของเขาที่กำลังทำคล้าย ๆ กับสิ่งที่เขาอยากลองอยู่ เขารู้ว่าพื้นที่นั้นมีอุปกรณ์ และการสนับสนุนให้เขาได้ลองทำ เด็ก ๆ ก็พร้อมเสมอที่จะก้าวเข้าหากิจกรรมนั้น ๆ

ดังคำพูดที่ว่าเด็กเป็นดังผ้าขาว ที่พร้อมจะรับทุกสีเข้ามาแต่งเติม เด็ก ๆ โรงเรียนวัดสระแก้วก็ไม่ต่างกัน แม้พื้นเพอาจจะแตกต่างไปในหลาย ๆ สิ่ง แต่เมื่อมาอยู่ร่วมกันที่โรงเรียนวัดสระแก้ว “เด็กก็คือเด็ก” หลายคนมีฝัน บางคนอาจยังไม่มีในตอนี้ หลายคนมีสิ่งที่อยากลองทำ และหากเขาได้ลองหรือได้รู้อะไรบางอย่าง เขาอาจเปลี่ยนไป หลาย ๆ ฝันของเด็ก ๆ โรงเรียนวัดสระแก้ว สามารถต่อยอดพัฒนาเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนอื่น ๆ อย่างที่เราเคยเรียน เขามีกัน เช่น ชมรมกีฬา ชมรมดนตรี หรือการละคร หรืออาจเป็นสิ่งที่ใหม่ที่ยังกว่า

เช่น ภาพฝันบนกระดานของเด็กมัธยมต้นที่ีคนหนึ่งเล่าว่า เมื่ออายุ 30 เขาอยากเปิดร้านขายลูกชิ้น คำถามที่ว่าอะไรคือสิ่งที่ทำให้เขาฝันเช่นนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญ แต่อีกคำถามที่ผมอยากรู้ยิ่งกว่าคือ ถ้าเขาได้มีโอกาสลองทำมันตั้งแต่ตอนี้ เขาจะทำมันได้ดีไหม และเขาจะยังชอบฝันของเขาอยู่หรือไม่ อย่างน้อยเขาก็จะได้เริ่มคิดว่าเขาจะทำสิ่งที่เขาอยากทำให้สำเร็จได้อย่างไร

ฝันของเด็กชั้นประถมคนหนึ่ง อยากทำอาชีพเกษตรกรรม มีชีวิตครอบครัวที่มีสุข และมีเพื่อนที่ดี และภายใต้คำถามที่ CROSSs ตั้งใจทงยไปว่า หากคิดจะทำอย่างทีฝัน อยากให้คุณครูสอนวิชาอะไร คำตอบของเขาคือ อยากให้คุณครูสอนวิชาพอเพียง

คุณครูหลายคนในโรงเรียนวัดสระแก้วเคยเล่าถึง กิจกรรมชมรม ในสมัย
อดีตของโรงเรียนว่า เป็นที่ชื่นชอบของเด็ก ๆ และหลายกิจกรรมได้สร้างชื่อเสียงแก่
โรงเรียน แต่เมื่อเวลาผ่านไปเมื่อคุณครูผู้เป็นผู้นำกิจกรรมชมรมได้จากไป กิจกรรม
นั้น ๆ ก็มักสูญหายไปด้วย เช่นชมรมดนตรีสากล หรือชมรมกระบี่กระบอง ซึ่ง
เด็ก ๆ หลายคนแม้จะอยากเข้าร่วม สานต่อ หรือก่อตั้งขึ้นมาใหม่ แต่ก็ไม่มีแนวทางที่
เด็กจะรู้ได้ว่าควรจะเริ่มต้นอย่างไร

บทที่ 5 “พลังของเด็กในการทำสิ่งต่าง ๆ”

ปาน ปัทมวิธ

ความแตกต่างระหว่างวัยเด็ก และผู้ใหญ่ที่เห็นได้ชัดคือความตื่นเต้น

ความเป็นผู้ใหญ่ทำให้เรากลับคืนกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว เพราะมันเคยเกิดขึ้นกับเรามาแล้วไม่รู้สึกครั้ง เกิดขึ้นมาแล้ว เคยเจอแล้ว ดูก็รู้ว่ามันต้องเป็นแบบนี้ ซึ่งต่างกับเด็กที่ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น ไม่เคยประสบพบเจอมาก่อน อะไร ๆ ก็ดูน่าตื่นเต้นไปซะหมด เห็นอะไรก็ตื่นเต้น อยากรู้ อยากลอง อยากเข้าไปดูใกล้ ๆ เอ๊ะ มันเป็นอย่างนี้เน

สิ่งที่ผู้ใหญ่พอจะหยิบยื่นให้กับเด็ก ๆ ได้ในช่วงวัยที่กำลังอยากรู้อยากลองนี้ น่าจะเป็นสิ่งดี ๆ ที่สามารถเสริมศักยภาพให้กับวัยของเด็กเหล่านี้ได้ สิ่งที่หากเด็กได้ทำแล้ว ตัวเด็กเองสามารถคิด วิเคราะห์และนำไปต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้

สำหรับทีมครอสสส. ที่เป็นผู้ใหญ่ (ไม่มาก) และเป็นเด็ก (ไม่มากแล้ว) ได้ลงไปพูดคุยกับน้อง ๆ ได้เข้าไปดูชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก ๆ เหมือนกับได้ย้อนวัยตัวเองกลับไปสมัยที่เราอายุเท่าน้อง ๆ ตอนนั้นเราทำอะไรนะ เราคิดอะไรนะ แล้วอะไรล่ะที่ทำให้เราอยากทำนู่นทำนี่ตลอดเวลา อะไรล่ะที่เราได้ลงมือทำแล้วยังเก็บมาชักชวนชีวิตตัวเองได้ถึงอายุนานนี้ อะไรล่ะที่น้อง ๆ เค้ายังไม่ได้สัมผัส ยังไม่เคยลอง

จึงลองมาลองทำด้วยกันดีไหม?

ครอสสส.ลองหยิบวิธีการทำภาพคอนราด (ศิลปะตัดแปะ) มาลองทำร่วมกับน้อง ๆ ตัด ๆ แปะ ๆ กระดาษภายในหัวข้อเดียวกัน ชมรมที่น้อง ๆ อยากทำมันคืออะไร ไหนน้อง ๆ มาแปะกระดาษร่วมกันดู

เราเตรียมนิเทศสาร กระดาษสี ดินสอสี ปากกา กาว และกรรไกรไว้ให้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับจำนวนเท่ากัน พร้อมกับกระดาษปรูฟ 1 แผ่นใหญ่ที่มีเนื้อที่ให้ทำอะไรก็ได้ ในเชิงเปรียบเทียบ อุปกรณ์ที่มีจำกัดเปรียบเสมือนสิ่งที่น้องต้องไปเผชิญในโลกจริงที่ไม่มีอะไรพร้อมให้กับเราทุกอย่าง กรรไกรที่หักกลุ่มละ 2 อัน นั้นหมายความว่าเราต้องแบ่งปันกัน เวลาที่จำกัด ทำให้น้องต้องคิดว่าจะบริหารจัดการเพื่อนในกลุ่มอย่างไรให้เสร็จทันเวลา น้องบางกลุ่มเริ่มติดกับความคิดที่ว่านิเทศสารไม่มีรูปที่อยากได้ จะทำอย่างไร พี่ ๆ ครอสสส. โยนไอเดียให้น้อง ๆ ว่า เอ๊ะ แต่กระดาษมันเป็นลายนะ มันน่าจะเอาไปทำอะไรได้เปล่า ? ถ้ามันไม่มีเราก็ควาดเอาก็ได้เน ? ใช่อันนั้นมันจะมีไม่ได้ ถึงยังทำไม่เป็น ยังไม่รู้อะไร ก็ใช้ว่าจะเป็นไม่ได้เน

การโยนโยกยิปไปหนึ่งข้อ หรือโยนกระดาดขาวให้น้องหนึ่งแผ่น เด็ก ๆ อาจหลงทางได้ พวกเขาต้องการแนวทางบ้างเล็กน้อย เพื่อไว้คิดต่อยอด เหมือนนิทานเรื่องบ้านขนมปัง ที่เราคอยขนมปังเล็ก ๆ ไว้ตามทาง เด็กน้อยจะเริ่มเดินตามเก็บขนมปังทีละชิ้น มองไปรอบ ๆ และหาทางของตนเองแล้วก้าวเดินไปเองได้

การได้ลงมือทำ ได้ปลดปล่อยจินตนาการ ได้ทำอะไรโดยไม่มีกรอบที่บอกว่า “ควร” และ “ไม่ควร” ทำอะไร ทำให้เด็กได้ปลดปล่อยจินตนาการเต็มที่

หลายงานที่น้องทำออกมาทำให้พวกเราทีมงานครอสสส.ทั้งในความสามารถ และมุมมองของน้องมาก ยกตัวอย่างเช่น

กลุ่มแฟชั่นชาวเขา ตัดเอาลายกระดาดมาทำเป็นชุดได้อย่างสวยงาม

กลุ่มศิลปะที่ระบายสีภาพเต็มแผ่น

กลุ่มนักฟุตบอลทำสนามฟุตบอลบนกระดาดใหญ่ ๆ 2 แผ่นต่อกัน มีภาพกองเชียร์ และถ้วยรางวัล

กลุ่มน้องนักประชาสัมพันธ์ คิดใหญ่ถึงขนาดว่าจะมีออฟฟิศเป็นของตัวเอง จะมีสายข่าวที่แบบ

กลุ่มนักดูแลผู้สูงอายุ ที่แม่แต่พี่ ๆ เองยังนึกไม่ออกว่าจะทำภาพออกมาอย่างไร แต่น้องทำออกมาได้เข้าใจง่ายมาก ภาพของสถานที่ชมรมที่ปลอดโปร่ง (แปะรูปต้นไม้และสวน) ทานอาหารถูกหลัก (ภาพอาหารเพื่อสุขภาพ) ออกกำลังกาย (เป็นภาพโยคะ และการวิ่ง) นี่เป็นเพียงแค่ตัวอย่างจากไม่กี่กลุ่ม ที่ผ่านการใช้เวลากำทำเพียงไม่กี่ชั่วโมงเท่านั้น

สิ่งที่เราเห็นได้ชัดคือหากเราหยิบยื่นโอกาสไปให้ เด็กที่นี้ไม่รังเกียจเลยที่จะคว้านินไว้และไปลองทำดู เช่นกันหากเป็นโอกาสที่ไม่ดี อย่างยาเสพติด หรือภาพวิดีโอที่ไม่เหมาะสม เมื่อเด็กได้รับรู้ เด็กเองก็ไม่รู้หรอกที่จะควาโอกาสนั้นเช่นกัน

ในโลกที่ยุคสมัยเปลี่ยนไปรวดเร็วขนาดนี้ การที่เราจะบังคับ หรือป้องกันอะไรคงเป็นไปได้ยาก สิ่งที่เราหวังและคิดว่าเป็นสิ่งที่เราพอจะทำได้ คือปลูกฝังใจเขาให้ดี ปลูกฝังใจเขาให้แข็งแรง ต่อไปหากต้องเผชิญสถานการณ์ที่ต้องเลือก หรือสุมสียกับสิ่งไม่ดีแล้ว เด็ก จะตัดสินใจได้ด้วยตัวเองว่า ตัวเขานั้น “สมควรจะได้รับหรือทำสิ่งเหล่านี้ไหม?” ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาชีพหรือการเรียน เขาจะได้ตัดสินใจได้ด้วยตนเองด้วยความชอบและความสามารถของเขา เขาควรจะเดินไปทางไหน ?

ศักยภาพอาจเป็นสิ่งที่วัดได้จากเกณฑ์ต่าง ๆ แต่ความชอบและความสนใจเป็นสิ่งที่ไม่สามารถให้คนอื่นมาวัดได้ ความชอบและความสนใจจะเป็นตัวบอกว่าเขาจะทำงานนั้นได้นานแค่ไหน และหากมีความชอบ ความสนใจสิ่งนี้จะผลักดันเขาขึ้นไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ให้ใครมาตอบแทนเขาไม่ได้ ตัวเขาเองรู้ดีกว่าใครที่สุด

สุดท้ายจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ทำมา ทำให้เรามองเห็นว่าการหยิบยื่นโอกาสนั้นเป็นส่วนสำคัญ

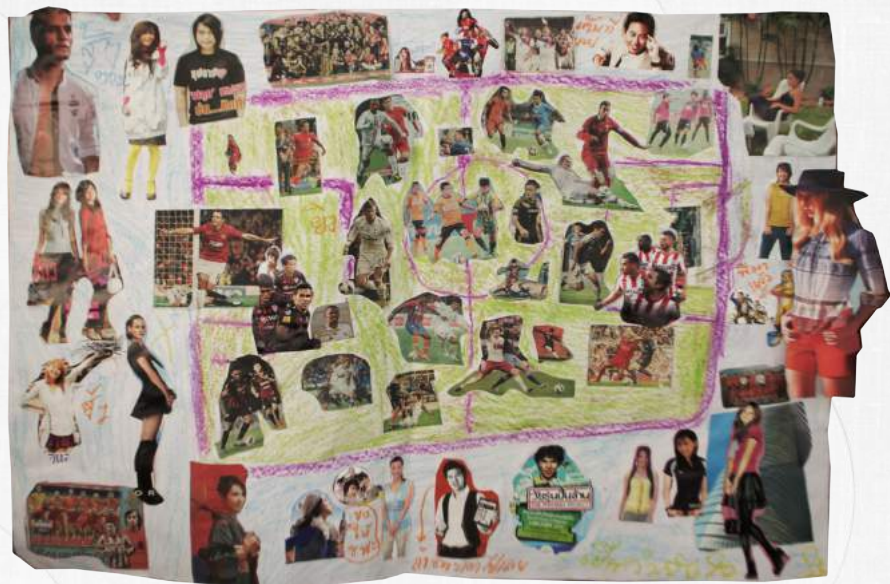
ในเมื่อโรงเรียนนี้เป็นของเด็ก ๆ

ความชอบเหล่านี้ก็เป็นของเด็ก ๆ

งั้นเราลองมาทำอะไรสักอย่างที่มีนัยเป็นของเด็ก ๆ เค้าเองเลยดีไหม ?

บทที่ 6 “มันส์เดย์”

เนตรนารี กิจบำเพ็ญ

การค้นหาสิ่งที่รักที่ชอบ หรือพิสูจน์อะไรบางอย่าง แน่นอนว่าต้องมีการลองทำ ลงมือ ถึงจะรับรู้ได้ว่าใช่หรือไม่ ชอบหรือไม่ แม้แต่กระทั่งความถนัด หรือความสามารถก็ต้องผ่านการลองทำ

ส่วนการจะรู้ว่าเมื่อไหร่จะชอบ คงต้องทำไปให้สุด ๆ อย่างโบราณว่าสงครามยังไม่จบอย่าเพิ่งนับศพทหาร ดังนี้

การก่อเกิดกิจกรรมที่จะสามารถค้นหาความชอบ หรือสิ่งที่ซ่อนอยู่จึงได้เกิดขึ้น เมื่อครั้งแรกที่ได้มีการทำความรู้จักกับทางโรงเรียนวัดสระแก้ว ไม่ว่าจะเป็นทั้งสภาพแวดล้อม บุคลากร หรือตัวเด็กในโรงเรียนเอง เริ่มต้นด้วยบันไดก้าวแรกที่เริ่มทำความรู้จักสู่การรับฟังความฝัน ถ่ายทอดจากตัวบุคคลมาสู่ภายนอก

เมื่อจินตนาการในส่วนลึกถูกกระจายส่งต่อมา

เมื่อการเล่าความฝันเกิดการรวมตัวกันในกลุ่มคนที่มีความคิดเหมือนกันนั้น ทำให้เกิดการจัดตั้งชมรม

เมื่อมีการรวมตัว พุดคุยวางแผน แบ่งแยกหัวข้อหรือสิ่งที่ได้มาจากสมาชิกในกลุ่มก่อตัวเป็นรายละเอียดในทิศทางเดียวกันจากความคิด 1 เป็น 2 3 4 และมากขึ้นตามจำนวนคนที่อยู่ในชมรมเดียวกัน

สิ่งที่ CROSSs พบคือ เด็ก ๆ มีการแบ่งตำแหน่งหน้าที่ช่วยกันจัดการจนผลงานที่ได้ออกมาเป็นที่น่าสนใจ พื้ทีม CROSSs เป็นเพียงผู้ที่คอยให้คำปรึกษา ทั้งแนวคิดเล็กน้อย หรืออธิบายคร่าว ๆ ให้เด็ก ๆ มีการติดต่อ

เมื่อได้เห็นถึงแรงขับเคลื่อนที่สามารถก่อเกิดขึ้นเองได้ จึงส่งต่อไปยังกิจกรรมครั้งสุดท้าย ที่เด็ก ๆ จะเป็นแกนขับเคลื่อนสำคัญ นั่นก็คือ

“วันมันส์เดย์ ดนตรีกีฬา ศิลปะ”

มันส์เดย์เป็นการกำหนดกิจกรรมปล่อยพลังของเด็ก

เปิดพื้นที่ให้เล่นอย่างเต็มที่โดยมีกิจกรรม 3 ประเภทคือ ดนตรี กีฬา และศิลปะ มีการเลือกกลุ่มเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นผู้ขับเคลื่อน ส่งต่อ และกระจายข่าว ให้กับน้อง ๆ มัธยม 1-3 ก่อนจะถึงวันจัดงานจริงช่วงปลายเดือนมิถุนายน

พื้ทีม CROSSs เพียงเช็กความเคลื่อนไหวทางโทรศัพท์เป็นระยะ ๆ ซึ่งผลความคืบหน้าที่ได้รับเป็นไปในทางที่ดี

ด้านการเตรียมทีมฟุตบอล ทางทีมงานได้กำหนดให้มีการจัดแข่งขัน 2 คู่ 4 ทีม ปัญหาคือถ้ามีกลุ่มนักฟุตบอลมาสมัครเพิ่มขึ้นจำนวนโควตานี้ นื่องจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งสุดท้ายก็สามารถตกลงกันได้และได้ทีมร่วมแข่งขันตามกำหนด

ด้านน้องม. 5 ที่ดูแลบุรุษศิลปะค่อนข้างจะอิสระ ภาพที่เกิดขึ้นจริงคือสิ่งที่ไม่สามารถจินตนาการได้ เพียงแต่มีการกำหนดข้อจำกัดด้านอุปกรณ์เท่านั้น

ฝ่ายดนตรี ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงหรือการเต้นบนเวทีแบ่งฝ่ายย่อยเป็นการดูแลด้านคิวการแสดง รายชื่อผู้ร่วมแสดง ชื่อชุดการแสดง เพลงหรือสื่อที่ใช้ในการแสดง แม้มีการตอบรับอย่างท่วมท้นแต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงต้องจำกัดเพียงชุดการแสดง 10 ชุด

ฝ่ายประสานงาน ที่คอยช่วยในเรื่องเชื่อมโยงฝ่ายต่าง ๆ ในวันงานเมื่อมีปัญหา หรือต้องการติดต่อข้ามฝ่าย เชื้ออุปกรณ์ ดูสถานที่ในการจัดงาน ช่วยตกแต่งสถานที่จัดการ

งานวันจริงอาทิตย์ ที่ 28 กรกฎาคม 2556

ช่วงเช้าอากาศดี ๆ เหมาะแก่การแข่งขันทัวร์นาเมนต์มินิฟุต ที่ได้มีการกำหนดทีม และจัดคิวการแข่งขัน ที่ฟาลานกว้างบรรยากาศลมพัดเบา ๆ ทำให้บรรยากาศยิ่งสนุกมากขึ้น การแข่งขันเต็มไปด้วยความสนุกสนานเพราะทีมนักพากย์เด็กที่มีลูกเล่นจนบางครั้ง เสียงพากย์มันส์กว่าผู้เล่นซะอีก ซึ่งเป็นสีสันหนึ่งที่เกิดขึ้นในเวลากการเล่นฟุตบอลนั่นเอง โดยมีทีม 5 เป็นกรรมการ

สีสันอีกอย่างที่ควบคู่กันและสร้างความสนุกได้ไม่แพ้กันคือ โชนศิลปะที่ให้แฟนหน้าแต่งตาด้วยสีสันต่าง ๆ ตามที่เด็ก ๆ ได้คิดออกมา

ภาพที่ออกมาตื่นเต้น เพราะแต่ละคนก็แต่งแต้มสีสัน บ้างทำเป็นธงชาติไทย ที่ดูจะเป็นที่นิยมมาก เป็นรูปที่แฟนกันมากที่สุด รองลงมา เช่น รูปหัวใจ ข้อความ "I love you" รูปดวงดาว บางคนแต่งหน้าเป็นซอมบี้ผีดุ แต่ที่ดูจะเป็นจุดเด่นของงานและมีคนให้ความสนใจคือน้อง 2 คน ที่ทุ่มทุนสร้างทาสีเป็นสีเขียว และแดงทั้งตัว เรียกความสนใจให้คนอื่น ๆ ที่เข้าร่วมได้มาก ซึ่งส่วนของโชนศิลปะนี้เปิดอิสระตั้งบูธทั้งวัน และมีการเข้าออกอยู่ตลอดเวลา

เราศึกษาจากสิ่ง
ความดีที่
ไม่มีความกลัว

ช่วงบ่าย เริ่มประมาณ 13.00 น. เวลาที่ ‘เวทิมันส์วียซ์’ กำลังจะเริ่ม

เด็ก ๆ กทยอยเข้ามาในโรงยิมเรื่อย ๆ แม้ในวันจริงก็ยังมีเด็ก ๆ มาขอขึ้น
แสดงเพิ่มขึ้นอีก แม้จะต้องปฏิเสธไปบ้างหรือบอกไปว่ามีเวลาเหลือจะให้ขึ้นโชว์

การแสดงเริ่มต้นโดยวงดนตรีที่พี่ ๆ ทีม CROSSs ที่ขับร้องเพลงสบาย ๆ
แบบโฟคซอง เพื่อเรียกบรรยากาศ แต่เมื่อถึงคิวการแสดงของเด็ก ๆ ได้ขึ้นมาร้อง
ความมันส์ ความสนุก เริ่มเพิ่มดกขึ้นเรื่อย ๆ

ชุดการแสดง มีทั้งสลับการร้องเพลง และการเต้นซึ่งเรียกเสียงจากผู้เข้า
ร่วมได้มากเป็นพิเศษ

เป็นกิจกรรมการจัดงานที่จบด้วยพลังการแสดงของเด็กกลุ่ม ๆ และใน
ช่วงท้ายของงานมันส์เดย์ เป็นพิธีการมอบถ้วยรางวัลให้ทีมฟุตบอลที่ชนะ โดยท่าน
รอง ผอ. โรงเรียนวัดสระแก้ว

“มันส์เดย์” จึงเป็นการเปิดพื้นที่ให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกถึงความสามารถด้าน
กีฬา ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะ หรือแม้แต่การแสดงที่ทำให้เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ
ได้กล้าแสดงออกในพื้นที่ถูกต้อง เชื่อว่าในทุก ๆ คน ต้องการพื้นที่ที่จะแสดงออกเพื่อ
ให้คนรอบข้างได้รับรู้และสิ่งที่รับรู้และแสดงตอบกลับจะเป็นการผลักดันให้มีกำลังที่จะ
ป็นฝันให้เป็นจริงได้

ถ้าไม่มีพื้นที่ทดลองให้เด็ก ๆ ได้กล้าได้เปิดมุมมองที่เขาสงสัย ก็จะยากที่จะรับรู้
เด็ก ๆ คิด และต้องการอะไรบ้าง เพียงแค่การเปลี่ยนบรรยากาศก็สามารถทำให้ประ
กายเล็ก ๆ ของเด็ก ๆ ได้ฉายแววออกมาให้เห็นได้

เพียงแค่สิ่งเกดให้คำปรึกษา แนะนำผลักดัน อะไรส่วนตัวน้อย ๆ ก็ขับเคลื่อน
และทำงานภายใต้เครื่องมือขนาดใหญ่ต่อไป

---- © ----

กิจกรรม “วันมันส์เดย์” คือผลผลิตที่เกิดขึ้น
ครั้งแรกที่เด็กชั้นม.5 เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบจัดกิจกรรมให้รุ่นน้อง ในหนึ่งวัน

คุณสมภรณ์ ตั้งสิน
 อดีตนายก อบต.บ้านนา
 อดีตนายก อบต.บ้านนา

คุณป้าเอกวิทย์ แซ่โต
 อดีตนายก อบต.บ้านนา
 อดีตนายก อบต.บ้านนา

นายสมชาย งามสิน
 อดีตนายก อบต.บ้านนา
 อดีตนายก อบต.บ้านนา

Bato Kai Leong Hoo
 อดีตนายก อบต.บ้านนา
 อดีตนายก อบต.บ้านนา

อาคารนิรภัย-คุณหญิงเทวี เจ็...

ครั้งแรกที่สามารถแต่งแต้มร่างกาย

ด้วยสีสันท่าง ๆ ได้อย่างอิสระ

ครั้งแรกที่สามารถจัดทีม จัดตาราง และ จัดการโดยกันเอง

เป็นทั้งคู่แข่ง เป็นทั้งผู้พาค่ และ เป็นทั้งกรรมการ

ครั้งแรกที่มีเวทีร้องเพลงมันส์วอยซ์ สามารถมาจองเวลาคิวขึ้นไปร้องเพลง

และจัดกลุ่มแสดงการเต้นได้อย่างเต็มที่ ภายใต้การดูแลของคุณครู

การทดลอง เล็ก ๆ

ในการเปลี่ยนแปลง เล็ก ๆ

บทส่งท้าย “บรรยายด้วยภาพ”

การทดลองเล็ก ๆ ในการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ
ที่พวกเราและทุกคนในโรงเรียนเดินไปด้วยกัน จบลงอย่างสมบูรณ์พร้อม
กับการปิดกล้องถ่ายทำสารคดี แบ่ง ปัน ฝัน

พวกเรากลับไปเยี่ยมเยือนโรงเรียนอีกครั้ง
เราเห็นงานจัดซุ้มกิจกรรมอาเซียน ที่คุณครูเข้าร่วมจัดกับนักเรียน
เราเห็นร่องรอยการทาสีบนร่างกายของเด็กนักเรียนหลายคนและคุณครูบางท่าน
เราเห็นภาพซุ้มกิจกรรมในฝันของคุณครูบางคนที่เคยวาดไว้ในกระดานแผ่นนั้น
เราเห็นครูฝึกฟุตบอลพิเศษที่เพิ่งเข้ามาใหม่
เราได้ยินเสียงคุณครูร้องเพลงบนเวที

ขอบคุณพื้นที่เล็ก ๆ และโอกาสที่พิเศษครับ

ความสนใจแรกของเมฆ สนามฟุตบอล 18/01/2556 10.30 น.

ความสนใจที่สองของเมฆ กันข้าว 18/01/2556 11.30 น.

ห้องนั่งเล่น และทางเดินสู่ความยิ่งใหญ่แห่ง AEC 28/02/2556 12.01 น.

นักเรียน เดิน ระหว่างอาคารเรียน 28/02/2556 13.09 น.

ตัวการบ้านเด็กประถม ที่หอพัก ก่อนนอน 07/03/2556 20.09 น.

สอนอิงลิชเด็กประถม ที่หอพัก ก่อนนอน 07/03/2556 20.11 น.

สามกุ่มตัดไฟ แต่ไม่ตัดใจ 09/03/2556 21.05 น.

ผู้กำกับ ภาพยนตร์สารคดี แบ่ง ปัน ฝัน 09/05/2556 17.41 น.

นักแสดงประกอบหญิงดีเด่น ภาพยนตร์สารคดี แบ่งปันฝัน 15/05/2556 11.33 น.

สวัสดีครับ พี่ชื่อเมืองไทย ใจดี มาเล่นกัน 14/06/2556 15.27 น.

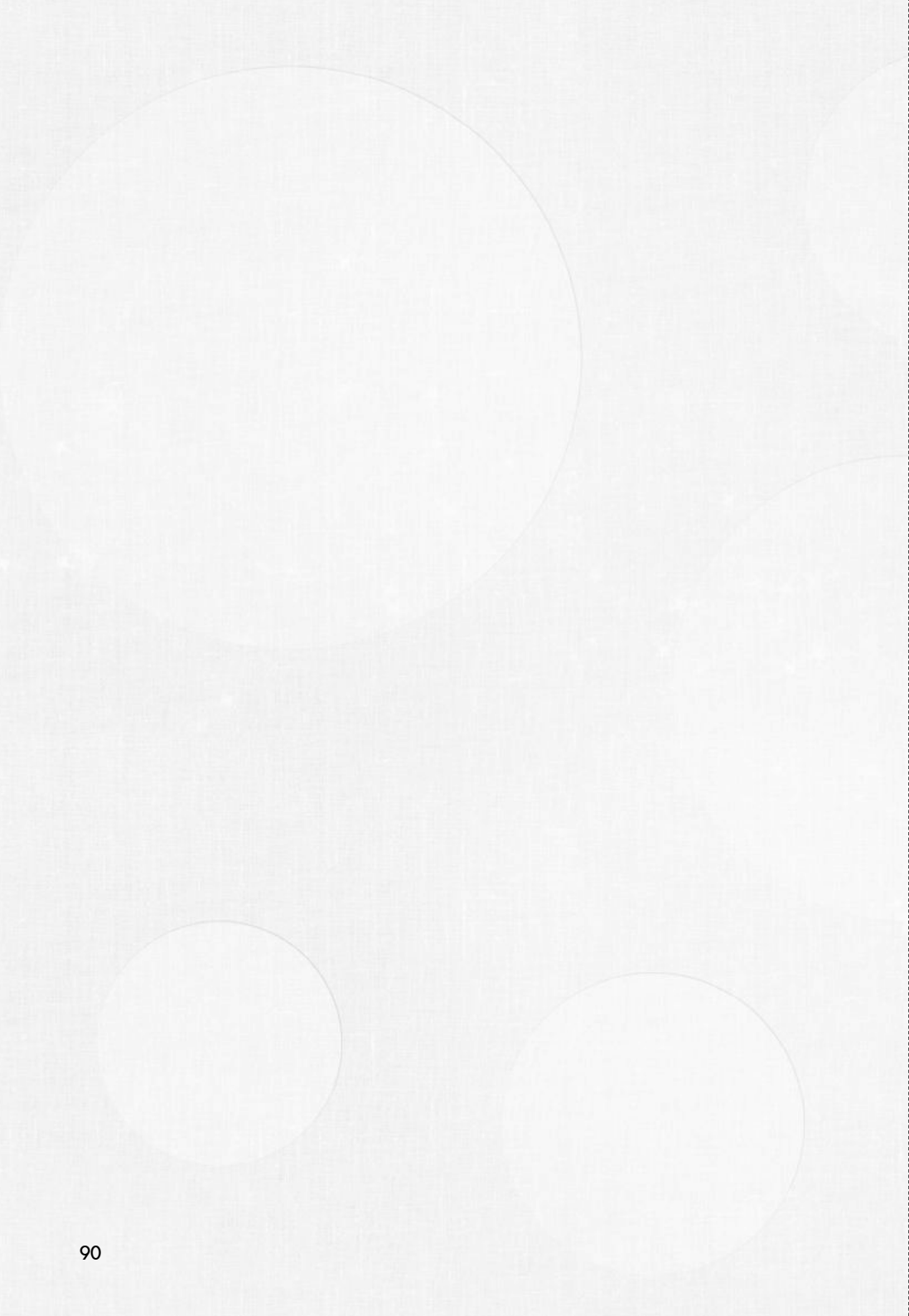

มาเล่นกัน
ยิมฟรีนี้ 9.00
กับพี่สาวนัดสัตว์

กายบริหาร ท่าต้นไม้ ใต้ต้นไม้ โดยพี่ป่าน 14/06/2556 15.44 น.

เล่นกับหมา 14/06/2556 15.45 น.

ພັນ 14/06/2556 15.48 ຸ.

บ๊วยีน 14/06/2556 15.50 น.

พี่เชื่อว่าเด็กที่นี่ บินได้ 15/06/2556 09.59 น.

ความสนใจ 15/06/2556 10.15 น.

ແບ່ງ ປັນ ຜົນ 16/06/2556 09.56 ມ.

เบื้องหลังงานวันมันส์เดย์ 18/07/2556 15.04 น.

พี่อ รักรักรักร 18/07/2556 15.19 น.

“เด็กดอยไม่ค่อยกล้าแสดงออก”
นี่คือเสียงแรก ที่พวกเราได้ยิน

“แล้วเด็กที่นี่ กล้าเล่าความฝันของตนเองให้คนอื่นฟังหรือไม่”

จะเป็นอย่างไรเมื่อครูสส.เกิดกิเลส
อยากนำความฝันที่ถูกซ่อนเหล่านั้นมาหลอมรวมให้เกิดขึ้นจริง

เริ่มต้นด้วยกระดาษ 1 แผ่น ในวิชาเรียน 1 คาบ

แล้วเราก็ดำดิ่งไปสู่โลกแห่งคำว่า

“ชมรม”